

Nasjonalt Råd for Teknologisk utdanning

Det nasjonale fakultetsmøte for realfag

Referat fra møte i Nasjonalt råd for teknologisk utdanning, NRT og Det nasjonale fakultetsmøte for realfag sine arbeidsutvalg 20.08.15

Møtedato: Torsdag 20. august 2015

Møtetid: Kl. 1000 -1600

Møtested: UHRs lokaler

Saksnr.: NRT-NFmR-AU 3-15

Tilstede NRT-AU:

FUS-leder	Roger Midtstraum (leder)	NTNU
Prodekan for utdanning	Inger Johanne Lurås (nestleder)	UiT
Prodekan studier	Solveig Kristensen	UiO
Rådgiver	Evelyn Blom-Dahl	NHO/Norsk olje og gass
Student	William Giffen Sæbø	NSO

Tilstede NFmR-AU:

Dekan	Geir Øien (leder)	NTNU
Fakultetsdirektør	Gro Sogn (nestleder)	UiS
Fakultetsdirektør	Jarle Nygård	UiO
Dekan	Morten Hald	UiT

NFmR sekretariat	Bjørn Åge Tømmerås	UiB
------------------	--------------------	-----

Fra UHRs sekretariat:

Seniorrådgiver	Mette Mo Jakobsen	UHR
----------------	-------------------	-----

Forfall:

Dekan	Geirmund Oltedal	HiÅ
Fagdirektør	Terje Olav Moen	Tekna
Studentrepresentant for NFmR ikke innvalgt		NSO

Innenfor tidsrammen ble det holdt fellesmøte for NRTs og NFmRs arbeidsutvalg, og separatomter for disse. Referatet er samlet for møtene.

Saksliste fellesmøte NRT-AU og NFmR-AU

Sak NRT-NFmR-AU 28/15	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak NRT-NFmR-AU 29/15	Oppfølging av felles vårmøte i Bergen 29.-30. april 2015
Sak NRT-NFmR-AU 30/15	Statusrapport angående Karakterundersøkelse MNT-fag, Master- og Bacheloroppgaver
Sak NRT-NFmR-AU 31/15	Fremtidig organisering av fagstrategiske enheter, NRT og NFmR
Sak NRT-NFmR-AU 32/15	Evaluering MNT-konferansen - oppfølging publisering Uniped
Sak NRT-NFmR-AU 33/15	Felles råds- og fakultetsmøte i Tromsø 12.-13. november 2015
Sak NRT-NFmR-AU 34/15	Rapportering av felles prosjekter til KD
Sak NRT-NFmR-AU 35/15	Orienteringssaker
Sak NRT-NFmR-AU 36/15	Eventuelt

Sak NRT-NFmR-AU 28/15 Godkjenning av innkalling og saksliste

Det ble meldt en sak til eventuelt. Opptakskrav til realfagsutdanning, iht. brev fra KD.

Vedtak:

NRT-AU og NFmR-AU godkjenner innkalling og saksliste. Opptakskrav til realfagsutdanning, iht. brev fra KD tas opp som eventuellsak.

Sak NRT-NFmR-AU 29/15 Oppfølging av felles vårmøte i Bergen 29.-30. april 2015

Referat fra felles vårmøte i Bergen er godkjent på sirkulasjon og ligger på UHRs nettsider sammen med presentasjoner som ble holdt på møtet;

http://www.uhr.no/rad_og_utvalg/nasjonale_rad/nrt/motereferater

Referat fra felles arbeidsutvalgsmøte 9. april, som hadde stor vekt på forberedelse til fellesmøtet i Bergen, ble også godkjent på sirkulasjon og ligger på UHRs nettsider.

Vedtak:

Sakene til oppfølging fremgår som egne saker i sakslisten.

Sak NRT-NFmR-AU 30/15 Statusrapport om arbeidet med karakterundersøkelse MNT-fag, Master- og Bacheloroppgaver

I hht til vedtatt arbeidsplan er det innkalt til et større møte for å se på foreløpige resultater fra de 4 karakterpanelene: *bachelor i realfag, bachelor i ingeniørfag, master i realfag, master i teknologi/siv.ing* Møtet skal holdes torsdag 24. september kl 1000-1500 på Thon Hotel Opera ved Oslo S.

Det er innkalt bredt til møtet. Foruten styringsgruppen og karakterpanelene, innkalles ledelsen i NFmR og NRT, Utdanningsutvalget under NFmR (og NRT) samt de respektive studiedekaner/prodekaner for utdanning. Det er forventet oppimot 50 personer. Bred

deltakelse ønskes for å kunne få best mulig innspill til de resultatene som er kommet og til den videre prosess/arbeid.

Fra starten på møtet skal hvert panel legge frem sine foreløpige resultater, ca 15 min på hver.

De ansvarlige gir en kort tilbakemelding om status for arbeidet.

Det bør sendes ut ny påminnelse om møtet, med en tydeligere agenda enn den som har gått ut allerede. Påminnelsen sendes NRTs og NFmRs lister, arbeidsutvalgene, utdanningsutvalget og andre aktuelle deltakere.

Vedtak:

Arbeidsutvalgene vurderer ut fra gitt statusrapport at arbeidet er i god gjenge, og ber om at det sendes ut agenda for og påminnelse om møtet.

Sak NRT-NFmR-AU 31/15 Fremtidig organisering av fagstrategiske enheter, NRT og NFmR

På sitt møte 9 april 2015 diskuterte NRT-NFmR-AU (sak 14/15) fremtidig organisering av NFmR og NRT. Grunnlaget er både de betydelige strukturendringene vi ser i sektoren og at ønskene om økt samarbeid mellom institusjonene er sterkere.

AU-ene ønsket å starte arbeidet med å se på hvordan NFmR og NRT bør se ut i det nye landskapet. Det ble foreslått at sekretariatet begynte arbeidet med et notat som kan behandles på høstens fellesmøte eventuelt på vårmøte i 2016.

AU-ene vedtok at 'Bjørn Åge Tømmerås og Mette Mo Jakobsen bes om å starte arbeidet med et notat som kan diskuteres i AU-ene i høstsemesteret.'

NFmR har en struktur som det hadde da fakultetsmøtene var under Universitetsrådet og NRT har en noe justert struktur og oppgaver i forhold til hvordan det nasjonale rådet for ingeniørutdanning var under Høgskolerådet. NRTs struktur og oppgaver er i prinsippet uendret siden UHR ved etableringen opprettet NRT. Det har skjedd mye innen høyere utdanning siden da.

Sammenslåing av NRT og NFmR har tidligere vært diskutert, men begge har valgt å la det ligge og heller se på samarbeidet mellom de to fagstrategiske enhetene i UHR. Samarbeidet har hatt en rivende utvikling de siste årene og det oppfattes slik at dette har betydd mye for både innflytelsen til og engasjementet i de to organisasjonene. Spesielt nevnes innflytelsen på de større strategiske spørsmål for utviklingen av MNT sektoren. Fellesmøter dominerer nå aktiviteten i begge enhetene. Ideen med å se på sammenslåing av NRT og NFmR er derfor blitt høyaktuell.

En ny enhet av NRT og NFmR vil kunne ha potensiale til å jobbe betydelig sterkere strategisk innenfor hele MNT-feltet. Dekke temaene forskning, utdanning, formidling og innovasjon på en ny og mer samlet måte.

De nye rådsmøtene vil kunne bestå av alle MNT-enheter og være attraktive arenaer for departement, Forskningsråd, industri og samfunnsliv og andre. Mulighetene til å få nytte av internasjonale bidragsytere kan lettere oppnås. Alt i alt vil disse møtene og deltakerne der

kunne få en sterkere strategisk rolle for riktige vegvalg innen MNT-feltet, og bidra til en bedre nasjonal strategi for MNT-fagfeltet.

En kan se for seg at fire temagrupper og noen mer dynamiske arbeidsgrupper etter behov står for de mer konkrete behandlingene i sitt arbeid. I de mer prinsipielle sakene legges forslagene fram for stormøtet.

I en slik modell vil et AU ha ansvar for den daglige drift, initiering av nye saker og oppfølging. AU bør ha en sammensetning som balanserer tyngdepunktene i MNT-feltet for alle enhetene i landet. Dette kan være krevende avklaringer. Det oppfattes som helt avgjørende for å lykkes at vi må benytte flere kriterier for sammensetning enn ren representasjon fra enhetene.

Innenfor medisin har det blitt jobbet fram en ny struktur for fagstrategiske organer i UHR. Vi har sikkert noen av lære av deres prosess.

Se: http://www.uhr.no/rad_og_utvalg/nfe-hs

Diskusjon:

Punktene fra diskusjonen nedenfor tas med i det videre arbeidet mot å legge fram et forslag som Tromsø-møtet kan diskutere og konkret forholde seg til. En gjennomføringsplan for sammenslåing legges fram samtidig. To møter for beslutning om sammenslåing, med minihøring og møter med UHR og NFR for innspill. Arbeidet kobles sammen med status i strukturarbeidet på Tromsø-møtet. Saken diskuteres i separatmøter i NRT og NFmR før den tas opp i plenum i Tromsø. Beslutning gjøres til slutt av UHRs styre.

Alternativer for et sammenslått organ legges fram. Rådet får større bredde og dermed må underutvalsstrukturen være relevant. Den må gås igjennom.

Jobbe sammen om de store strategiske sakene. Det har vært tungt på utdanningsaker.

Forskningssaker har i mindre grad vært aktuelle – her er konkurransen større.

Dele erfaringer har vært og er viktig. Eksempler: Midlertidighet, fusjoner, personalsaker, opprykk, karakterbruk mm.

Koble teknologifag med disiplinfag. Anerkjenn forskjellene. Tverrfaglighet og gråsoner mellom teknologi og realfag.

En SWOT-analyse av alternativene anbefales. Dette kan legges fram som grunnlag for beslutning.

Ingeniørutdanning må være godt ivaretatt i et sammenslått utvalg. Ta vare på forskjeller og diversitet. Vitenskapelighet – kan diskuteres i forhold til dette.

Fagrådene er i dag unikt for NFmR. Denne understrukturen bør ses på i samme sammenheng. Hvilke underutvalg vi bør ha bør gås nøye gjennom. Koblingen mellom fagrådene og overordnet organ er for utydelig, og må bedres. Effektive og handlekraftige utvalg.

Representasjon på dekannivå, studiedekaner, forskningsdekaner må sees i forhold til representasjon i underutvalg for å skape sammenheng. For eksempel bør en studiedekan lede et undervisningsutvalg.

Rådgivende vs styrende organ. Erfaringer fra profesjonsråd innen helsefag ble trukket fram.

Forskningsrådet har vært mer aktive mot NFmR.

Alternativer:

- Fortsette med to organ, men allikevel gjøre noe med understrukturene og representasjon.
- Nytt sammenslått organ, med gjennomgang av representasjon og understruktur.

Aktiviteter og tidsplan:

En begrenset høringsrunde? Diskusjon i separatmøter i Tromsø før diskusjon i fellesmøte.

Presentasjon på neste fellesmøte og vedtak/ anbefaling til UHR på vårmøtet 2016.

Et samlet tema på Tromsø-møtet der også erfaringer fra fusjonsprosessene som pågår bringes inn.

Vedtak: *Bjørn Åge Tømmerås og Mette Mo Jakobsen fortsetter arbeidet med et notat som kan legge grunnlag for diskusjon og behandling på høstmøtet i Tromsø. Arbeidet gjøres i samforstand med lederne i UHR, NRT og NFmR. Notatet bør legge grunnlag for diskusjon og behandling av klare alternativer for framtidig organisering.*

Sak NRT-NFmR-AU 32/15 Evaluering MNT-konferansen - oppfølging publisering Uniped

Evaluering av MNT-konferansen basert på en SoTL-tilnærming ga veldig positiv tilbakemelding. I henhold til vedtak på AU-2-15 ble det bestemt at en slik konferanse skal gjennomføres hvert annet år.

NRT og NFmR ved arbeidsutvalgene skal ha det formelle ansvaret for den vitenskapelige delen av konferansen. Nasjonalt senter for realfagsrekruttering som har fått et nasjonalt ansvar for å gjennomføre en MNT-konferanse er samarbeidspartner. I 2017 skal konferansen holdes i samarbeid med UiO. Et første møte med UiO er gjennomført.

Samarbeidsinstitusjon skal rullere. Det er dialog med Publiseringsutvalget om nødvendig arbeid for å opprette en nettbasert publiseringskanal der bidrag fra denne og andre liknende utdanningskonferanser skal kunne publiseres. Det er ønske om at publiseringskanalen skal være nordisk. En vitenskapelig komite skal opprettes, og artikler skal gjennomgå blind fagfellevurdering. I likhet med for konferansen i 2015 skal det imidlertid åpnes for bredere presentasjon på konferansen enn det som godkjennes for publiseringskanalen. Dette er viktig fordi hovedintensjonen er å utvikle en tilnærming til undervisning som er fundert i en forskningskultur og forskningstilnærming. Undervisningen skal bygge på kunnskap og erfaringer fra andre og gjennomføres og utvikles basert på refleksjon rundt både hva, hvorfor og hvordan.

Et temanummer om MNT i Uniped basert på ytterligere blind fagfellevurdering av alle artikler fra MNT-konferansen kommer i løpet av 2015. Denne prosessen har involvert mange fagpersoner og har resultert i grundig og konstruktiv tilbakemelding til forfattere. Relevante sentre for fremragende utdanning, MatRIC og BioCEED har vært involvert. Fagfeller med ulike nasjonaliteter og fra samarbeidsinstitusjonen Lund har bidratt. Disse tilbakemeldingene danner et godt grunnlag for videre arbeid med og utvikling av egnede kriterier for å skrive og vurdere hva som er en god SoTL-artikkel innen MNT-feltet. Artikler i tidsskriftet resulterer i publikasjonspoeng, som igjen teller i forskningsbasert finansiering for høyere

utdanningsinstitusjoner. Samarbeidet med Uniped har vært viktig og nyttig i arbeidet med MNT-konferansen. For Uniped gjør samarbeidet det mulig å øke fokus på MNT utdanning. Tradisjonelt har disse områdene av høyere utdanning hatt få artikler i tidsskriftet.

Diskusjon: Arbeidsutvalgets medlemmer diskuterte sine erfaringer med prosessen som har vært gjennomført og ga innspill til videre arbeid med dette, samt til opprettelse av en egen publiseringskanal. En publiseringskanal må ha eierskap på tvers av institusjoner selv om forankring må gjøres på en institusjon. Publiseringskanalen må være open access og konferanseserien må ha en hjemmeside. Den må ha en vitenskapelig redaksjon, med minimum forskerkompetanse hos redaktør og i redaksjonen. Rulleringsordning av redaktør. Dette må fremkomme fra konferanseseriens hjemmeside.

Fagfellevurdering. Konferanseseriens rutiner for kvalitetssikring må fremkomme fra konferanseseriens hjemmeside. Det må stilles krav om ekstern fagfellevurdering.

Forfatterkrets: Ved vurdering av kanaler til kanalregisteret stiller man krav om å kunne dokumentere kanalens to siste årganger, slik at man settes i stand til å vurdere om kanalen er «lokal» dvs. at mer enn 2/3 av forfatterne kommer fra en og samme institusjon eller nasjonal. For bred erfaringsdeling og utvikling er det viktig å gjøre kanalen nordisk. Også MNT-konferansen bør ha åpning for nordiske deltakere.

Vedtak:

Arbeidsutvalgene mener satsningen på SoTL har vært nyttig. En felles open access publiseringskanal for MNT-feltet, med bredt nedslagsfelt, opprettes. Den skal ha målsetting om å inneholde mer enn publikasjonene fra MNT-konferansene, og også være nordisk.

Sak NRT-NFmR-AU 33/15 Felles råds- og fakultetsmøte i Tromsø 12.-13. november 2015

Planlegging av felles råds- og fakultetsmøte i Tromsø 12.-13. november er godt i gang, både administrativt og faglig. Hotell er reservert. Informasjon med lenke til påmelding sendes ut så snart tidsrammen og overordnet program er fastsatt. Møtet skal gjennomføres en torsdag og fredag, og reisealternativene til Tromsø er ikke like gode fra alle aktuelle steder. Det reserveres ytterligere rom fra onsdag til torsdag, slik at flere kan ankomme onsdag kveld og møtet starte torsdag kl. 1000. Avslutning senest senest 1230 fredag. Møtet starter med presentasjon fra Tromsø, dvs innledning vertskapet og separatmøter før lunsj. Fremtidig organisering av fagstrategiske enheter diskuteres først i separatmøter, deretter i plenum i fellesmøtet.

I henhold til tidligere vedtak skal tema for møtet være utdanningskvalitet i bred forstand. I tillegg til temaet utdanningskvalitet er følgende saker aktuelle på fellesmøtet: Karakterundersøkelsen, Fremtidig organisering av fagstrategiske enheter og MNT-nummer av Uniped. I tillegg kan det være aktuelt med en sak angående finansiering.

- For programmet er følgende avklart:

SEFI President Martin E. Vigild (også Senior Vice President and Dean of Undergraduate Studies and Student Affairs Technical University of Denmark) har bekreftet at han kan delta

12. november. Han ønsker innlegget om ettermiddagen den 12 og vil muligens også delta på middag torsdag.

- Følgende er ønsket/ forespurt, men foreløpig ikke bekreftet:

Bjørn Haugstad og/eller de som jobber med meldingen om utdanningskvalitet.

Mona Skaret, direktør for vekstbedrifter og klynger i Innovasjon Norge. «Veivalg i næringslivet – robotisering, teknologi og omstilling?»

Kjønnsperspektiv som en del av utdanningskvalitet. I stadig flere vitenskapelige tidsskrifter med fagfelle vurdering spør de nå etter et kjønnsperspektiv. Hvis artikkelen ikke diskuterer dette vil den ikke regnes som eksellent, og blir ikke publisert i tidsskrifter som Science eller Nature. [Forskerforum.no](http://www.forskerforum.no) har hatt en sak om at kjønnsperspektiver må inkluderes i alle fag, også teknologi-/ingeniørfag, naturvitenskap og medisin.

Stanford-professor Londa Schiebinger gjestet en konferanse i regi av Forskningsrådet. Hun sa at Stanford nå var i ferd med å endre ingeniørutdanningene sine til å inkludere kjønn. Som eksempel på hvorfor dette er viktig, nevnte hun at ingeniører som ikke tenker kjønn kan føre til at liv går tapt, for eksempel gjennom å utvikle kollisjonsbeskyttelse i biler (testet på menn) som ikke tar hensyn til gravide passasjerer. Hun påpekte at også store konsern som Microsoft og Google var blitt nødt til å tenke kjønn, fordi de ikke tilpasset produktene sine godt nok til både kvinner og menn. Saken kan leses her: <http://www.forskerforum.no/wip4/-kjoenn-maa-med/d.epl?id=2552758>

NTNU har fått spørsmål om dette, både i forhold til om forskerutdanningen og lavere grads utdanning bør inneholde/ inneholder et slikt perspektiv.

På forskningsrådets konferanse Engendering Excellence var også Thomas Brage, Professor i Fysikk ved Lunds Universitet. I samråd med Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning, Kif (UHR) foreslås det at han forespørres. Presentasjoner fra konferansen ligger her:

<http://www.forskningsradet.no/no/Nyheter/ Kjonnspektiver handler om liv og dod/1254010585103?lang=no>

Disse forespørslene følges opp.

Andre forslag ble diskutert og følges opp i henhold til diskusjonen.

Diskusjon:

Det er varslet ny Svalbardmelding fra regjeringen. Krise for Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS. Hva skal Svalbard satse på fremover? Forskning, utdanning, turistnæring. Kvotordning for studieplasser på Svalbard fylles ikke opp i dag. Dette er spissede studier. Forskningslab på klima? Leder i nasjonalt fakultetsmøte for samfunnsfag har tatt tak i Svalbard og situasjonen der. Saken bør opp på vårt Tromsø-møte. Det foreslås å legge et fremtidig møte på Svalbard - Vårsmøte 2016. Vi bør ta et nasjonalt ansvar. Forespørre Arvid Misund om å delta på Tromsø-møte. Forespørre om vårmøtet kan holdes på Svalbard.

Utvikle fagpersonene som skal underviser. Fagdidaktikk innenfor det realfaglige. Fagdidaktikk er skjæringsfeltet mellom pedagogikk og fag. Pedagogisk tilnærming til

didaktikk vs realfaglig tilnærming til didaktikk. Forskning på læring i høyere utdanning. 5-årig lærerutdanning vs lektorutdanning.

Hvordan fungerer rammeplanen i praksis?

Gode eksempler som kan gi innspill til videre arbeid. Eksempler: Naturfagsentret Marie Vetle seter Bøe - Vilje-con-Valg

Morten Dæhlen, Dekan MN-UiO er forespurt om å snakke om utdanningsledelse og innovasjon men er på reise og har ikke anledning. Kan følges opp senere. En innledning om SFU med fokus på resultater foreslås BioCeed ved UiB ved Vigdis Vanvik.

UE-Norge – Studentbedrift – dette kan være interessant å ta opp som tema – et stort apparat som er lite utnyttet av oss- Telemark kan bidra med eksempel – de har vunnet EM flere ganger, og dette inngår i studieplaner.

UiS har i likhet med NTNU god erfaring med studenters eget engasjement på tvers av fag og nivå, f.eks racerbilbygging og konkurranse. Interessant å bli inspirert av studenters engasjement.

Studentrepresentantene bidrar med et innlegg om utdanningskvalitet fra studentperspektiv. Faglig komite for teknologi skal ha et møte og sende inn et innspill til NSO. Innlegget kan bygge på dette.

Den enkelte følger opp innspill og gir tilbakemelding.

Overordnet tidsplan:

Tidsramme 1000 torsdag – lunsj 1230 fredag.

Starte med velkommen fra Tromsø i nytt teknologibygget 1000-1045.

Deretter separate møter 1100-1200.

Lunsj: 1200-1300

Fellesmøte etter lunsj torsdag og fredag formiddag, fordelt på tema og andre saker.

Det legges inn omvisning før middag torsdag.

Vedtak:

Program for fellesmøtet i Tromsø planlegges videre i henhold til diskusjonen i møtet.

Tidsramme vedtas til 1000 torsdag – lunsj 1230 fredag, og informasjon om dette, tema for møtet samt informasjon om hotellbestilling og påmelding sendes medlemmene så raskt som mulig.

Sak NRT-NFmR-AU 34/15 Rapportering av felles prosjekter til KD

Den 15. juli, i henhold til fristen, ble rapport fra NRTs og NFmRs prosjekter oversendt kunnskapsdepartementet fra UHR; «Rapportering for midler: Supplerende tildelingsbrev - statsbudsjettet 2014 - kap. 281 post 01 - realfagsmidler til UHR».

Følgende dokumenter ble sendt inn:

- Rapporten: "Teknologi og realfag - bærebjelker i kunnskapssamfunnet. Kvalitet og relevans." Rapport fra Nasjonalt råd for teknologisk utdanning (NRT) og Det

nasjonale fakultetsmøte for realfag (NFmR) sitt felles arbeid med kvalitet og relevans i MNT-fag.

- Regnskapsrapport for 2015
- Rapportering for realfagsmidler 2014

Av rapporten fremgår forslag til videre arbeid. I regnskapsrapporten er det orientert om at styringsgruppen vil fordele resterende midler i forhold til videre arbeid som fremgår av rapporten.

Arbeidsutvalgene som styringsgruppe hadde en første diskusjon av videre arbeid og bruk av de resterende midlene i prosjektene. Det utarbeides et forslag til plan til AU-møtet i oktober.

Rapporten spres til institusjonene via postmottak og maillister og legges ut på UHRs nettsider. Den sendes også Nokut og andre aktuelle mottakere. Rapporten dokumenterer et stort, flott og viktig arbeid som er gjort mulig av prosjektmidlene.

Vedtak:

AU takker forfatterne av rapporten for godt arbeid. Til AU-møtet i oktober utarbeides det en plan for bruken av de resterende midlene.

Sak NRT-NFmR-AU 35/15 Orienteringssaker

- Universitets- og høyskolerådet har fått ny generalsekretær. 1. september tar Alf Rasmussen over stafettpinnen fra mangeårige generalsekretær Ola Stave.
- UHRs neste Representantskapsmøte holdes ved BI 18. – 19. november.
- Nokut arrangerer frokostmøte om SFU ordningen;
<http://www.nokut.no/no/Kalender/Kalender-2015/2015/September/NOKUT-frokost-Virkninger-av-SFU-ordningen/>
- Inspirasjonsdokument om karrieropolitikk i UH-sektoren.
Karrieredokumentet» fra «Melby-gruppen» ble formelt sendt til alle UHRs medlemsinstitusjoner, Kunnskapsdepartementet, Forskningsrådet, FFA, Forskerforbundet, Akademikerne og NTL den 13. juli; "Bedre karrieropolitikk for vitenskapelig personale i UH-sektoren"

Bakgrunn for og informasjon om dokumentet: Konkurransen om talentene øker. Kravene om å rekruttere de beste og gi dem så god oppfølging at de blir værende ved institusjonen, er sterke. For at norske institusjoner kan tilby utdanning av beste kvalitet og hevde seg sterkere i den internasjonale konkurransen om talenter og forskningsmidler, må ledere på alle nivåer prioritere god rekrutterings- og karrieropolitikk høyere. En arbeidsgruppe nedsatt av UHR mener det som skal til, er en helhetlig karrieropolitikk ved alle norske UH-institusjoner.

Arbeidsgruppen, ledet av prorektor for forskning ved NTNU, Kari Melby, har utarbeidet forslag til et helhetlig rammeverk for karrieropolitikken. I inspirasjonsnotatet foreslår arbeidsgruppen at institusjonene systematiserer sin karriere- og HR-politikk. Mange institusjoner gjør allerede mye. Det som nå må gjøres, er å kombinere ulike tiltak, ordninger

og verktøy i et overordnet rammeverk. Rekrutterings- og mobilitetsstrategier, likestillingstiltak, lønnspolitikk, osv. må ses i sammenheng og bli en del av en helhetlig karrieropolitikk.

God karrieropolitikk handler om hele karriereløpet, fra ph.d. til internasjonalt ledende professor, og det trengs ulike karrieretiltak og perspektiver på ulike nivåer. Arbeidsgruppen har tatt utgangspunkt i tre gjennomgående temaer som er relevante for ulike deler av karriereløpet, nemlig:

- a) Kunnskapstriangel (Karrieropolitikk må gjelde alle oppgaver, både undervisning, forskning, formidling og innovasjon),
- b) Mobilitet og internasjonalisering (som avgjørende karrierevirkemiddel på alle nivå)
- c) Ledelse (fra rektorat til institutt- og forskergruppeledelse)

Arbeidsgruppen har lagt vekt at:

- Karrieropolitikken må eies av ledelsen på institusjonsnivå og forvaltes av HR/personal- og forskningsavdeling, fakulteter og enhetene i samarbeid
- Karrieropolitikk er ikke bare for institusjonen: Den enkelte vitenskapelig ansatte må også ta ansvar for sin egen karriereutvikling. Her foreslås å ta i bruk eksisterende verktøy (evt. utvikle egne) for å arbeide systematisk med egen karriereutvikling
- God karrieropolitikk skal bidra til å utvikle og styrke flere fremragende fagmiljøer, men skal bidra til å styrke alles karrierer, også for dem som ikke lykkes å nå internasjonalt ledende nivå

Blant anbefalingene fra arbeidsgruppen er:

- Å arbeide med forankring av karrieropolitikken på tvers i organisasjonen; toppledelse, enhetsledelse, forskergruppeledelse, og på tvers av administrative fagavdelinger
- Bruke/utvikle konkrete karriereplaner, tilby dette til alle og følge dem opp fra institusjonenes side, bl.a. gjennom medarbeidersamtaler
- Styrke fokuset på karriereløp utenfor academia, særlig på ph.d.-nivå
- Bedre håndtering av midlertidighet. Institusjonene bør ansette flere ansatte på eksterne midler
- Styrke oppfølgingen av postdoktorene og de eksternt finansierte forskerne. Rammer for og forventninger til postdoktorordningen må bli tydeligere
- Strategisk bruk av innstegsstillinger for å rekruttere internasjonale talenter
- Mer strategisk bruk av opprykksordning og forskningsfri
- Gjennomgå egen rekrutteringsstrategi og se rekruttering og karriereutvikling i sammenheng
- Vurdere særskilte tiltak for rekruttering av toppforskere, bl.a. mht. lønn og andre betingelser, raske ansettelsesprosesser, dual careers, mm.

Karrieropolitikk vil være sentralt område for Universitets- og høyskolerådet i tiden som kommer. UHR håper dokumentet kan bidra til at saksfeltet løftes også ved den enkelte institusjon og at erfaringer og eksempler på gode ordninger og tiltak kan deles mellom institusjonene imellom. Fra UHRs side vil inspirasjonsdokumentet bli fulgt opp videre på ulike måter. Blant annet vil vi om kort tid invitere til en konferanse for å drøfte saksfeltet nærmere.

Se mer om karrieropolitikk på [UHRs nettsider](#).

- Prosjekt om fremtidige kompetansebehov
Kunnskapsdepartementet opprettet høsten 2013 et treårig prosjekt om fremtidige kompetansebehov. Prosjektet om fremtidige kompetansebehov inviterer til dialog. Det er

invitert til dialog på 5 ulike tema. 1) Overordnede analyser, 2) Helse og omsorg, 3) Petroleum, teknologi og vekstnæringer, 4) Fagskole, 5) Fag- og yrkesopplæring. Inndelingen i de fem gruppene gjenspeiler problemstillinger og tematikk som har vist seg å være sentrale så langt i prosjektperioden. Prosjektet vil i samarbeid med møtedeltakerne også vurdere et senere dialogmøte om regionale analyser.

Prosjektet om fremtidige kompetansebehov har som mål er å utvikle et system for analyse, dialog og formidling av fremtidige kompetansebehov. Økt forståelse om fremtidige kompetansebehov vil gi et bedre grunnlag for informerte valg. Mer informasjon om prosjektet finnes på nettadressen regjeringen.no/fremtiden.

Det skal være dialog om tema 3) Petroleum, teknologi og vekstnæringer Mandag 28. september kl. 10.00–12.00. NHO, LO, Tekna, NITO, UHR, Udir, NSO, Innovasjon Norge og SSB er invitert.

Diskusjon:

Karrieropolitikk bør vi ta som tema - få med oss Kari Melbye til å prate om dette, for eksempel på møte våren 2016 (Svalbard?). Dette er ikke adressert noe sted. Tidligere innspill fra Geir Anton Johansen, HiB ang. profesjonsvitenskapelig ansatte bør følges opp i denne sammenheng.

Framtidige kompetansebehov. Det ble diskutert hvem som kunne/ burde stille på vegne av MNT- feltet for UHR, i tillegg til representant for UHRs sekretariat. Geir burde stille, men kan ikke. Solveig sjekker om Morten Dæhlen, UiO kan representere UHR/NTR/NFmR.

Vedtak:

Orienteringene tas til etterretning og følges opp i henhold til diskusjon.

Sak NRT-NFmR-AU 36/15 Eventuelt

Det ble meldt en sak til eventuelt. Opptakskrav til realfagsutdanning, ih. brev fra KD. Brevet var sendt samme dag, og hadde kun en ukes svarfrist. Kun UiO var orientert før møtet. Brevet gjelder ønske om innsill til krav om R2 på alle realfag. Hjemmelsgrunnlaget må settes i forskriftsendring. Fra 2017-18 foreslås å kreve matte R2 i alle realfagene, inkl biologi. Biologi samt innføringstidspunkt oppleves noe problematisk tidlig. 2018-2019 må gjelde om alle skal få mulighet til å velge riktig. Opptakskrav/ forkunnskapskrav bør være i samsvar med utviklingen av faget og hva faget trenger. Biologi blir også mere beregningsorientert. UiO kontakter de andre for å se på mulig samkjøring av innspill. NTNU ser ikke ut til å være involvert.

Vedtak:

Saken følges opp av den enkelte institusjon, med gjenidig informasjon.

Saksliste for NRTs arbeidsutvalgs separatmøte

NRT-AU-sak 16/15	Godkjenning av innkalling og saksliste
NRT-AU-sak 17/15	Referat fra møte i AU-NRT 2-15
NRT-AU-sak 18/15	Forberedelse til høstens rådsmøte
NRT-AU-sak 19/15	Arbeidsplan for NRT 2014-2016
NRT-AU-sak 20/15	Arbeidet med publiseringskanaler
NRT-AU-sak 21/15	Orienteringssaker
NRT-AU-sak 22/15	Eventuelt

NRT-AU sak 16/15 Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak:

Nasjonalt råd for teknologisk utdanning godkjenner innkalling og saksliste

NRT-AU-sak 17/15 Referat fra AU-NRT møte 2/15

Referatet ble godkjent på sirkulasjon og er lagt ut på UHRs nettsider.

http://www.uhr.no/rad_og_utvalg/nasjonale_rad/nrt/motereferater

De sakene fra NRT-møtet som behøver oppfølging av arbeidsutvalget fremgår som egne saker på sakslisten.

Vedtak:

Oppfølging av saker fra NRT-møtet skjer i henhold til vedtak på den enkelte sak.

NRT-AU-sak 18/15 Forberedelse til høstens rådsmøte

Etter vedtak på fellesmøte skal så mange saker som mulig legges til fellesmøte mellom NRT- og NFmR. Medlemmene ga tilbakemelding om at diskusjon av sakene i et større fora var mest fruktbart.

Det diskuteres om det er behov for at enkelte saker, og i tilfelle hvilke, tas på separatmøte.

Følgende saker ble foreslått til separatmøtet (enten høst, vår eller begge):

Diskusjon om evaluering av rammeplan. Spørreundersøkelse. Foreslå prosess for evaluering.

Jenteandelen på ulike studier. Hvordan følge opp i ulike studier. Rekruttering til R2, jenteandal, jenterekruttering, oppfølging i studiene - utdanningskvalitet. Abelia – opptatt av rekruttering til informasjonsteknologi – kan brukes.

Felleseksamen i forkurs – sekretariatet for forkurs – sak til vårmøtet 2016

Vedtak:

Rådsmøtet i NRT høsten 2015 forberedes i henhold til diskusjonen på møtet.

NRT-AU-sak 19/15 Arbeidsplan for NRT 2014-2016

Arbeidsplanen skal følges opp både i fellesskap og på de enkelte institusjoner. I hvilken grad, og hvordan dette gjøres og hva arbeidsutvalgets medlemmer kan gjøre for å bidra til kontinuerlig arbeid med arbeidsplanen, og ikke minst synliggjøring diskuteres jevnlig. På rådsmøtet ble det pekt spesielt på at det bør være god dialog mellom de to nivåene bachelor og master, og at dette er et tema som bør settes mer på dagsorden som viktig for god utdanningskvalitet. Medlemmene ga en orientering om arbeid som er relevant for NRTs arbeidsplan.

Diskusjon:

Ta tak i kommunikasjon. I større grad også samkjøre ved at flere sier det samme. Kristin Skogen Lund kan involveres på en eller annen måte.

Relevante aktiviteter som gjennomføres av NHO:

- Konferanse for skoleledere
- Konferanse med stortingspolitikere

Styrke kommunikasjon mellom skole, universitet og arbeidsliv er et viktig område å bidra til.

Vedtak:

På grunnlag av diskusjonen anser arbeidsutvalgets at oppfølgingen av arbeidsplanen fortsetter i tråd med planen.

NRT-AU-sak 20/15 Arbeidet med publiseringskanaler

Det skal holdes et møte for alle komitéledere i arbeidet med publiseringskanalene i teknologi der representanter for Publiseringsutvalget vil være til stede. Dette blir et halvdagsmøte torsdag 27. august. For komitéledere som ikke kan møte er det bedt om at det stiller en annen representant fra fagkomitéen.

Tentativ dagsorden:

- 1) Konferansepublikasjoner: Prosess for å få til vurdering av utvalgte konferanseserier på linje med tidsskrifter
- 2) 20 % på nivå 2: Definisjoner og presisering av “teller” og “nevner”
- 3) Årets nomineringsprosess
- 4) Fremtidig organisering av arbeidet med publiseringskanaler innen teknologi
- 5) Datastøtte: Presentasjon av nytt system som vil forenkle arbeidet i komitéene
- 6) Eventuelt

Nye kanaler / flytting av kanaler

I midten av mai sendte Roger Midtstraum ut en mail om “Arbeidet med publiseringskanaler i teknologi i 2015”. Det var blant annet spørsmål om plassering av nye publiseringskanaler og evt. flytting av eksisterende kanaler. Det er gitt tilbakemelding fra komitéene som ledes av Guttorm Sindre, Knut Marthinsen, Roger Flage, Svein Thore Hagen og Ivar Ståle Ertesvåg. De øvrige komitéene antas å ikke ha noen innvendinger mot plasseringene av nye

kanaler og heller ikke noen flytteønsker. Dersom dette ikke stemmer er de bedt om omgående tilbakemelding.

Oppdaterte lister over publiseringskanaler og evt. annet bakgrunnsmateriale blir sendt ut i forkant av møtet, senest mandag 24. august.

Diskusjon. Få konferansepublikasjoner på nivå 2 er et mål.

Vedtak:

Status for arbeidet med publiseringskanaler tas til etterretning.

NRT-AU sak 21/15 Orienteringssaker

De enkelte medlemmene orienterer om aktuelle saker.

Flott opptak i år, med god inntakskvalitet og søkningsvekst.

Bør vi ha en gjennomgang av søknadstallene på høstmøtet? Stor nedgang i søkning til forkurs jfr siste år. Kan ha sammenheng med dårlige tider i næringen.

Henvendelse fra KD om å ta opp flere innefor IKT til bla. UiO.

Kommunisere helhetsbildet også til til ungdommene – i et lenger tidsperspektiv. Informasjonsbehovet mot skole, lærere, foreldre og ungdommene selv. NHO inviterer mor og datter.

Vedtak:

Orienteringene tas til etterretning og innspillene følges opp ved behov i videre arbeid.

NRT-AU sak 22/15 Eventuelt

Ingen saker ble tatt under eventuelt.

Saksliste for NFmRs arbeidsutvalgs separatmøte

NFmR-AU-sak 13/15 Godkjenning av innkalling og saksliste
NFmR -AU-sak 14/15 Forberedelse til høstens møte
NFmR -AU-sak 15/15 Samarbeid med forskningsrådet
NFmR -AU-sak 16/15 Orienteringssaker
NFmR -AU-sak 17/15 Eventuelt

NFmR –AU sak 13/15 Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjent

NFmR -AU-sak 14/15 Forberedelse til høstens møte

Etter vedtak på fellesmøte skal så mange saker som mulig legges til fellesmøte mellom NRT- og NFmR. Medlemmene ga tilbakemelding om at diskusjon av sakene i et større fora var mest fruktbart.

Det diskuteres om det er behov for at enkelte saker, og i tilfelle hvilke, tas på separatmøte.

Vedtak:

*Møte i NFmR høsten 2015 forberedes i henhold til diskusjonen på møtet.
AU ønsker at NFmR i plenum skal ha anledning til å diskutere forslag til endringer i organiseringen før diskusjonene tas på fellesmøtet med NRT.*

NFmR -sak 15/15 Samarbeid med forskningsrådet

Det har kommet noen innspill både fra Forskningsrådet og noen av de store universitetene om at strategiene knyttet til de store forskningssatsingene fra både EU og Forskningsrådet er viktige for alle parter. Legger vi opp til god nok dialog med Forskningsrådet fra NFmR sin side?

Det kom fram i diskusjonen at NFmR har særskilte interesser og ansvar når det gjelder forskningspolitikk i UoH-sektoren. Det påpekes også at vi ser for oss behovet for en større bredde i kontakten mot Forskningsrådet. Flere divisjoner enn vitenskap er viktige.

Vi har også særlige felles interesser inn mot EU og EUs forskningspolitikk som vi må sikre ivaretas. Også innen forskerutdanningen bør vi ha fokus på de felles interesser for NFmRs medlemmer.

Vedtak:

AU i NFmR vil se til at de særegne behov NFmRs sine medlemmer har blir ivaretatt i diskusjonene om organisasjonsstruktur. Vi vil påse at behovene knyttet til forskningsdelen ivaretas.

NFmR -AU sak 16/15 Orienteringssaker

Det ble ikke meldt inn noen orienteringssaker

NFmR -AU sak 17/15 Eventuelt

Ingen saker til eventueltStore Norske Spitsbergen Kulkompani AS, evt. bare Store Norske.

